МУСТАҚИЛЛИК АЙЁМИГА 8 КУН ҚОЛДИ

БУ — МЕНИНГ БАЙРАМИМ!
БУ — СЕНИНГ БАЙРАМИНГ!
БУ — ҲАММАМИЗНИНГ БАЙРАМИМИЗ!

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

23 август, жума, 1996 йил
Сотувда эркин нархда. № 170 (1423)

ИСТИҚЛОЛ КАЛЕНДАРИ

1994 ЙИЛ 5 МАЙ

Тошкентда бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн бешинчи сессиясида «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони ва олий нишон — «Олтин юлдуз» медали, шунингдек, «Мустақиллик» ва «Дўстлик» орденлари, «Жасорат» ва «Шуҳрат» медаллари таъсис этилди.

«Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони республикамизнинг олий даражадаги мукофоти бўлиб, у Ўзбекистон Республикасининг фуқароларига давлат ва халқ олдидаги қаҳрамонона жасорат кўрсатиш билан боғлиқ хизматлари учун бир марта берилади. «Олтин юлдуз» медалини тантанали ва кенг ошкоралик вазиятда Ўзбекистон Республикаси Президенти ёки унинг номидан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси раиси, Ўзбекистон Республикаси Бош вазири топширади. «Олтин юлдуз» медали 585 даражали (пробали) олтин қотишмасидан тайёрланган бўлиб, олд томонида ҳар бир қиррасининг икки ён бағридан олтин нурлар таралган саккиз қиррали юлдуз шаклидадир. Медаль марказида сатҳга жойлаштирилган доира ичида мамлакатимиз Давлат гербининг рамзига монанд ярим ой ва беш қиррали юлдуз тасвири туширилган.

Медалнинг орқа томони марказида Ўзбекистон Республикасининг Давлат герби жойлаштирилган. Гербнинг пастидаги нурга эса медалнинг рақами бир миллиметр катталикдаги ботиқ шрифт билан ёзилган. «Олтин юлдуз» медали кўкракнинг чап томонига барча орден ва медаллардан юқорироққа тақилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1994 йил 5 май куни қабул қилган қарорига биноан суверен ва мустақил Ўзбекистонни барпо этиш, халқпарвар демократик ҳуқуқий давлат яратиш, фуқаролар тинчлиги ва миллий тотувликни таъминлаш ишига қўшган улкан ҳиссаси ҳамда бу борада матонат ва жасорат кўрсатган учун Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримовга «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони берилиб, Олий Нишон — «Олтин юлдуз» медали топширилди. Шундан сўнг республикамизнинг бир қанча фуқаролари Ватан олдида кўрсатган фидокорона хизматлари учун «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвони ва «Олтин юлдуз» олий нишони билан тақдирландилар. Ниятимиз — ана шундай нишондорлар сафи кенгаяверсин. Бугун Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқароси кўксида мамлакатимизнинг олий нишонларини шодаси яркираб туришини орзу қилиши табиий. Зотан, бундай эзгу ният кишиларимизни яратувчанлик, бунёдкорлик сари, жасорат ва матонат сари илҳомлантиради.

СУРАТДА: «Олтин юлдуз» медалининг тавсифи.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

1996 ЙИЛДА ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМ МАВСУМИНИ ТАШКИЛИЙ РАВИШДА ЎТКАЗИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1996 йил пахта ҳосилини йиғиштириб олишга ўз вақтида тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш, пахта маҳсулоти ҳажмларини кўпайтириш ва сифатини яхшилашда қишлоқ хўжалиги ходимларининг моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Пахта йиғим-терими мавсумига тайёргарлик кўришни ниҳоясига етказиш ва уни ўтказиш билан боғлиқ масалаларни тезкорлик билан ҳал этиш учун республика комиссияси тузилсин.

2. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўздавпахтасаноатсотиш» уюшмаси ва «Ўзқишлоқхўжаликмаш-холдинг» компанияси моддий-техника базанинг пахта хомашёсини йиғиштириб олишга тайёрлаб қўйишни 1 сентябргача тугаллашни ва пахта йиғим-терими мавсумининг юқори ташкилий даражада ўтказилишини таъминласинлар.

3. Вазирлар «Маҳкамасининг «1996 йилги пахта толасига давлат буюртмаси ҳажмларини ўзгартириш тўғрисида» 1996 йил 27 мартдаги қарорига мувофиқ пахта тайёрлаш бўйича белгиланган топшириқни бажарган хўжаликлар ихтиёрида қолдириладиган пахта маҳсулоти улуши уни етиштириш ҳажмининг 60 фоизигача оширилганлиги, пахта толасига давлат буюртмаси эса 40 фоизгача пасайтирилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

4. 1996 йил ҳосили 1 тонна пахта хомашёсининг харид нархлари ўртача 12500 сўм (пахта толасига қайта ҳисоблаганда 1 тоннаси учун — 39060 сўм) ҳисобидан белгилансин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги бир ҳафта муддатда пахта хомашёсининг янги харид нархлари прейскурантини ишлаб чиқсин, нашр этсин ва манфаатдор вазирликлар ҳамда идораларга етказсин.

5. Ҳосилни йиғиштириб олишда моддий рағбатлантиришни кучайтириш учун хўжаликларга пахта теришда қуйидаги миқдорларда ҳақ тўлаш тавсия этилсин:

икки қаторли пахта териш машинасида терилган кондицион оғирлиги 1 тонна бўлган пахта учун — камида 50 сўм, тўрт қаторли машинада терилганда — 30 сўм;

қўлда терилган 1 килограмм пахта учун — камида 2 сўм.

Йиғим-терим ишларида банд бўлганлар билан ҳар 5 ва 10 кунда ҳисоб-китоб қилинсин.

Хўжаликлар раҳбарларининг эътибори кўп миқдорда юқори сортли пахта териб олиниши учун, теримчиларни рағбатлантиришни назарда тутган ҳолда, йиғим-терим мавсумининг бошидан бошлаб пахта терими учун энг юқори ҳақ белгиланиши лозимлигига қаратилсин.

Пул кредит сиёсати бўйича республика комиссияси (Муллажонов) қишлоқ хўжалигида меҳнатга ҳақ тўлашнинг базавий даражасини мазкур бандга мувофиқ қайта кўриб чиқсин.

6. Марказий банк, «Пахтабанк», «Ўзсаноатқурилишбанк», «Ўзтадбиркорбанк», «Мевасабзавотбанк» теримчилар билан, шунингдек, пахтани юклаш, транспортда ташиш ва жойлаштиришда, пахта териш техникасига техник хизмат кўрсатиш ва тузатиш билан банд бўлган ходимлар билан ўз вақтида ҳисоб-китоб қилиш учун хўжаликларни кўрсатиб ўтилган муддатгача нақд пул билан таъминласинлар.

7. «Ўзкимёсаноат» уюшмаси (Юсупбеков), Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Жуманиёзов), Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари хўжаликларга дефолиантлар етказиб беришни ва ғўза баргини тўкишни таъминласинлар.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси (Рўзметов) «Ўзагрокимётаъминот» давлат акционерлик бирлашмасининг буюртманомалари бўйича ғўза баргини тўкиш учун зарур миқдорда самолётлар ва вертолётлар ажратсин, ёнилғи заҳираларини ташкил этсин.

8. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат кооператив қўмитаси (Жабборов), Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари:

Шу йилнинг 10 сентябрига қадар пахта териш техникасини тўлиқ тайёр ҳолга келтирсинлар, шу жумладан, машиналарни тракторларга тиркаш, юклаш — транспортда ташиш воситаларини тайёрлаш, териш — транспортда ташиш отрядларини механизаторлар ва тузатиш-хизмат кўрсатиш ходимлари билан таъминлаш ишларини амалга оширсинлар. Хўжаликларда ва тузатиш корхоналарида двигателлар, узеллар ва агрегатларни, бошқа зарур материалларни алмаштириш фондлари ташкил этсинлар. Ҳар бир пахта териш машинасини ишга қўйишнинг техникавий талабларига мувофиқ уларни тегишли далолатнома расмийлаштирилган ҳолда комиссиялар томонидан қабул қилинишини ташкил этсинлар;

пахта териш машиниларидан унумли фойдаланиш мақсадида уларни терим транспорти отрядлари таркибида жамласинлар ва ишлашини ташкил этсинлар.

9. «Ўзқишлоқхўжаликмашхолдинг» компанияси (Пайгин) ва «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси (Жабборов) пахта териш техникасини мавсумга тайёрлашни тугаллашда хўжаликларга техникавий ёрдам кўрсатиш ҳамда уларнинг узлуксиз ишлашини таъминлаш учун саноат корхоналарини вилоятларга бириктирсинлар.

10. «Ўздавнефтмаҳсулот» бирлашмаси (Тожиев) ёнилғи мойлаш материаллари 1996 йил сентябрь-ноябрь ойларида қишлоқ хўжалигига, пахта тозалаш саноатига йиғим-терим ва транспорт ишларини, тайёрлов пунктларида пахтага ишлов беришни, кузги шудгорлашни узлуксиз ўтказиш учун зарур бўлган ҳажмларда, улар қийматининг 15 фоизини олдиндан ундирмаган ҳолда, ҳисоб-китобларни пахта хомашёсининг пахта тозалаш заводларига сотилишига қараб биринчи навбатда амалга ошириш шарти билан етказиб берилишини таъминласин.

11. «Ўзбекбирлашув», «Ўзбексавдо» ва «Ёғмойтамакисаноат» уюшмалари, «Ўздонмаҳсулот» корпорацияси қишлоқ аҳолисини ва пахта терими қатнашчиларини энг зарур озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш масалаларини ўз вақтида ҳал этсинлар.

12. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги пахта йиғим-теримида банд бўлган ходимларга тиббий хизмат кўрсатиш чора-тадбирларини белгиласин.

13. Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги ҳосилни йиғиштириб олиш даврида теримчиларга маданий хизмат кўрсатишни ташкил этсин, санъат усталари, ёзувчилар ва шоирларнинг хўжаликларга боришларини назарда тутсин.

14. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри
1996 йил 22 август

• Мустақиллик иншоотлари

ДАРЁ СОҲИЛИДАГИ БОЗОР

Пойтахтимизнинг Бектемир туманида — Чирчиқ дарёси соҳилида 20 минг квадрат метр майдонни эгаллаган ажойиб деҳқон-буюм бозори қад ростламоқда. Қурилишни 4-трестнинг 6-қурилиш бошқармаси ва яна бир қанча бошқа қурилиш ташкилотлари олиб бормоқда.

СУРАТЛАРДА: бозорнинг умумий кўриниши; монтаж ишлари бажарилмоқда; монтажчилар бригадаси ўз прораби Владимир Гусев бошчилигида (ўртада) қилинадиган ишларни муҳокама қилишяпти.

А. ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

ПРЕЗИДЕНТ СОВҒАСИ — «НЕКСИЯ» ТОПШИРИЛДИ

Андижондаги «Халқлар дўстлиги» стадионида Заҳириддин Муҳаммад Бобур хотирасига бағишлаб миллий кураш бўйича халқаро турнир ўтказилди.

Вилоят ҳокимлиги, Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси ҳамда республика Миллий кураш федерацияси биргаликда уюштирган бу мусобақада Марказий Осиё мамлакатларидан қарийб икки юз спортчи қатнашди. Турнир уч кун давом этди.

Турнир ниҳоясида Ўзбекистон Республикаси Президенти совирни учун мусобақа ўтказилди. Унда вазни 73 килограммдан юқори бўлган 27 курашчи қатнашди. Улар орасида қўшни мамлакатлардан ҳам полвонлар бор эди. Учинчи ўрин учун курашда андижонлик П. Исоқовнинг қўли баланд келди. Финал беллашувида андижонлик Э. Чанаев ва Тошкент вилоятидан О. Файзуллаев куч синашди. Қизғин беллашувда Эгамберди Чанаев ғалаба қозониб, Президент совғаси — Асакадаги «ЎзДЭУавто» заводида тайёрланган «Нексия» енгил автомашинаси билан тақдирланди. Машина калитини ғолибга Андижон вилояти ҳокими Қ. Обидов топширди.

(ЎзА).

ФАЗОВИЙ ЖОСУС

ТОКИО. Япония ўзининг жосус сунъий йўлдошини яратиш ниятида.

Мамлакат ташқи ишлар вазирлиги келаси йилги бюджет ҳисобига бу борада изланишлар олиб бориш ҳамда зарур маълумотларни олиш учун 10 миллион йен киритишни мўлжаллаб турибди.

Япониянинг тижорий сунъий йўлдошлар ишлаб чиқарувчи «Эн-И-Си» корпорацияси мутахассисларининг фикрича, фазовий жосуснинг ишлаб чиқарилиши ҳамда парвоз этиши 210 миллиард иен миқдорида ҳаражат талаб қилади.

РЕЖАЛАРИ ҲАЛИ КЎП ЭКАН...

НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда шаҳар прокуратураси Рамзий Аҳмад Юсуф бошчилигидаги қўпорувчилар гуруҳи устидан қўзғатилган жиноий ишни ўқиб битирди.

Мазкур гуруҳ АҚШ авиакомпанияларига қарашли 11 самолётни портлатишга уринганликда ҳамда жаҳон савдо маркази биносида портлаш уюштиришда айбланаётган эдилар.

Терговчиларнинг таъкидлашича, тергов жараёнида қўпорувчиларнинг Нью-Йоркдаги федерал қидирув бюроси биноси, икки туннел ва шаҳарни Нью-Жерси штати билан боғлайдиган кўприкни портлатишни режалаштиргани ҳам аниқланган.

ТОШКЕНТ МОҲИР ТЕННИСЧИЛАРНИ ЧОРЛАЙДИ

Шу йил 2 сентябрда Тошкентдаги «Юнусобод» спорт комплексида Ўзбекистон Президенти кубоги учун профессионал теннисчиларнинг халқаро турнири бошланди. Унда жаҳоннинг энг кучли теннисчилари иштирок этиши кутилмоқда.

22 август куни Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги учун теннис турнирини ўтказиш бўйича ташкилий қўмитанинг йиғилиши бўлди. Алоқадор ташкилот ва идоралар раҳбарлари иштирокида ўтган бу анжуманда мусобақаларга тайёргарликнинг бориши, бу борадаги муаммоларни бартараф этиш масалалари муҳокама этилди.

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари, мазкур ташкилий қўмита раиси И. Жўрабеков бошқарди.

Республика теннис федерациясининг Президенти Ш. Каримов Ўзбекистон терма командасининг Президент кубоги турнирига тайёргарлиги тўғрисида ахборот берди.

Йиғилишда мамлакатимиз спортчилари теннис мусобақаларида муваффақиятли иштирок этаётгани, жумладан, жаҳон миқёсидаги кўпгина йирик турнирларда ҳам командамиз Ўзбекистон спорти шарафини ҳимоя қилаётгани таъкидланди.

Йиғилишда, шунингдек, «Ўзбексавдо» уюшмаси раиси З. Файзиевнинг «Юнусобод» спорт комплекси Президент кубоги халқаро турнирига тайёргарлиги, республика Жисмоний тарбия ва ва спорт қўмитаси раиси Б. Махситовнинг мусобақа қатнашчиларини кутиб олиш, жойлаштириш борасидаги ахборотлари тингланди.

Швейцариянинг «Интернейшнл турнамент промоушенс ЛТД» фирмаси раҳбари С. Какшури сўзга чиқиб, халқаро теннис оламида Ўзбекистоннинг мавқеи тобора ортиб бораётгани, бунга республикада ўтказилаётган халқаро теннис мусобақалари, жумладан, Ўзбекистон Президенти кубоги учун профессионал теннисчиларнинг бўлажак турнири ҳам мисол бўла олишини таъкидлади.

Йиғилишда республика Бош вазири ўринбосари М. Усмонов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов қатнашди.

(ЎзА).

ҚЎШИҚЛАРДА ВАТАН МУЖАССАМ

Маълумки, 24—26 август кунлари «Туркистон» саройида Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 5 йиллигига бағишланган «Ўзбекистон — Ватаним маним» республика қўшиқлар кўрик-танловининг якунловчи босқичи бўлиб ўтади.

Шу муносабат билан 22 август куни Тошкентда «Ўзбекистон-Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танловини ўтказиш ташкилий қўмитаси ва ҳайъати аъзолари республика оммавий-ахборот воситалари ходимлари учун матбуот конференцияси ўтказилди. Унда Маданият ишлари вазири ўринбосари Муҳаммадали Абдуқундузов, «Ўзбекнаво» гастроль концерт бирлашмаси Бош директори Анор Назаров ва Республика бастакорлар уюшмаси раиси Рустам Абдуллаев иштирок этишиб, оммавий ахборот воситаларининг раҳбарлари ва масъул ходимларига кўрик-танлов эълон қилинган кундан тортиб то шу бугунгача қилинган ишлар хусусида сўзлаб беришди.

Чунончи, Маданият ишлари вазири ўринбосари М. Абдуқундузов йиғилганларга кўрик-танловнинг биринчи босқичи шу йил январь-март ойларида туманларда, иккинчи босқичи эса март-май ойларида вилоятларда зўр кўтаринки руҳда ўтказилганлиги, шунингдек халқ таълими, мудофаа ва ички ишлар вазирликлари ҳам ўзларининг танловларини ўтказишганлиги, «Ўзбекистон — Ватаним маним» кўрик-танловида республика бўйича 45 мингдан ортиқ киши иштирок этганлиги, 10 мингдан зиёд қўшиқлар яратилганлиги... ҳақида тўхталиб ўтди.

Бастакорлар Анор Назаров ва Рустам Абдуллаев кўрик-танлов натижасида кўплаб янги истеъдодлар кашф этилганлиги, она юртни улуғловчи юзлаб янги қўшиқлар яратилганлиги, умуман кўрик-танлов халқимизнинг ҳақиқий байрамига айланиб кетганлиги ҳақида тўлқинланиб гапиришди.

Учрашув сўнггида журналистлар ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олдилар.

Шундай қилиб, уч кун мобайнида «Туркистон» саройида катта байрам бўлади. Унда Ватан ҳақидаги 65 та қўшиқ таниқли ва ҳаваскор санъаткорлар томонидан ижро этилади. 26 август куни биз ғолиб қўшиқларнинг ижрочиларини билиб оламиз. Ғолибларга талайгина совғалар бор. Лекин ниҳоятда гўзал ишланган диплом ҳар қандай совғадан ошиб тушса керак.

28 август куни эса Халқлар Дўстлиги саройида ғолиб қўшиқлар муаллифларининг катта концерти ўтказилади.

Алижон АБДУРАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Истиқлол календари

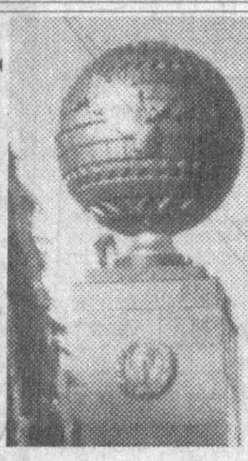

1992 ЙИЛ 1 ДЕКАБРЬ

«Ўзбекистон Республикаси транспорт қурилиши корхоналарини бошқариш тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони қабул қилинди.

1992 ЙИЛ 8—10 ДЕКАБРЬ

Тошкентда ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн биринчи сессияси бўлиб ўтди. Унда бир қанча янги қонунлар ва Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинди.

1992 ЙИЛ 11 ДЕКАБРЬ

Корея Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Хонг Сун Ёнг республикамиз Президенти И. Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

1992 ЙИЛ 15—17 ДЕКАБРЬ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Миср Араб Республикаси Президенти Ҳусний Муборакнинг расмий таклифига биноан мазкур давлатга ташриф буюрди. Сафар давомида икки мамлакат ўртасидаги сармоя сарфланишини рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш тўғрисидаги Ўзбекистон ва Миср республикалари ҳукуматлари ўртасида иқтисодий, илмий ва техникавий ҳамкорлик тўғрисидаги ҳамда ҳаво қатнови ва ҳаво транспорти соҳасидаги ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битимлар имзоланди.

1992 ЙИЛ 23 ДЕКАБРЬ

«Ўзбекистон нефть ва газ саноати давлат концерни нефть ва газ саноати («Ўзбекнефтгаз») миллий корпорациясига айлантириш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони қабул қилинди.

1992 ЙИЛ 25 ДЕКАБРЬ

«Ўзбекистон саноат ва хўжалик қурилиши («Ўзсаноатхўжаликқурилиш») Давлат корпорациясини ташкил қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони қабул қилинди.

1993 ЙИЛ 3—4 ЯНВАРЬ

Тошкентда марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди.

1993 ЙИЛ 15 ЯНВАРЬ

Республика Президенти Ислом Каримов Қуролли кучларнинг раҳбарлари билан учрашди. Учрашувда «Мудофаа тўғрисидаги», «Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида»ги Қонунларни амалга ошириш, ҳарбий интизомни янада мустаҳкамлаш, ҳарбий хизматчиларни ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоялашни кучайтириш масалалари муҳокама қилинди.

1993 ЙИЛ 22 ЯНВАРЬ

Беларусь пойтахти — Минск шаҳрида МДҲ давлатлари ва ҳукумат бошлиқларининг учрашуви очилди. Унда турли масалаларга доир ўндан зиёд масалалар муҳокама этилди. Учрашувда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов иштирок этди.

«САДО»НИНГ ШАҲДАМ ҚАДАМЛАРИ

Шаҳрисабз туманидаги «Садо» ҳиссадорлик жамияти бозор иқтисодиётига ўтиш давридаги қийинчиликларни муваффақиятли енгиб келаётган корхоналардан бири ҳисобланади. Бу ерда асосан болаларнинг ички ва устки, аёллар ва эркакларнинг ички кийимлари, спорт кийимлари сингари трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Корхона жамоаси, мана бир неча йилдирки узлуксиз иқтисодий ўсишга эришмоқдалар. Бу ерда шу йилнинг ўтган олти ойи мобайнида режадаги 25 миллион 100 минг сўмлик ўрнига 25 миллион 517 минг сўмлик халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилди. Бу эса ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5,9 фоиз ўсишга эришилди демакдир.

Айни кунларда ҳиссадорлик жамияти қошида 2 та кичик корхона ҳам фаолият кўрсатмоқда. «Чевар» ва «Лаззат» деб ном олган ушбу кичик корхоналар фабриканинг иқтисодий юксалишига анчагина ҳисса қўшмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: «Садо» ҳиссадорлик жамияти биносининг умумий кўриниши; тикув цехида; илғор тикувчи Нигора Холмуродова.

А. Каримов (ЎзА) олган суратлар.

• Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сессияси олдидан

ЖАҲОН АНДОЗАЛАРИГА МОС КЕЛАДИ

Маълумки, Олий Мажлис олтинчи сессиясида бир қанча масалалар қатори «Ноширлик фаолияти тўғрисида»ги ҳамда «Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида»ги қонун лойиҳалари ҳам муҳокамага қўйилмоқда. Мухбиримиз уларни шарҳлаш учун Олий Мажлис Матбуот ва ахборот қўмитаси раиси Ўткир ҲОШИМОВга мурожаат қилди.

—Ўзбекистон мустақилликка эришганлигининг энг катта ютуқларидан бири маънавий қадриятларимизнинг тикланаётганидир. Шу боис тарихий, диний, миллий қадриятларимиз тобора мустаҳкамланмоқда. Шунингдек, кейинги пайтда оммавий-ахборот воситалари ҳукуматимиз томонидан қўллаб-қувватланаётганлигини ҳам алоҳида таъкидламоқ керак. Зеро, Ўзбекистон оммавий-ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий-фондини ташкил этилиши ҳам бежиз эмас. Шу ўринда «Ноширлик фаолияти тўғрисида»ги қонун лойиҳаси ўзига хос аҳамиятга эга, деб ўйлайман. Кейинги ўн йиллар мобайнида ягона мафкурачилар тазйиқи остида катталар нари турсин, ҳатто мактабдаги ўқувчилар ҳам ўзи хоҳлаган асарни эмас, коммунистик руҳдаги асарларни ўқирдилар. Мустақилликка эришганимиздан кейин бунга буткул чек қўйилди. Ва шу боис ноширлик фаолиятини тартибга соладиган қонун лойиҳаси ҳаёт заруратига айланди.

Мазкур қонун лойиҳаси қўмита ишчи гуруҳида бир неча марта муҳокама қилинди. У 16 моддадан иборат. Қонун лойиҳаси анча ихчам кўринсада, бироқ айнан шу соҳага оид масалаларни ўзида тўла қамраб олган.

— Маълумотларга қараганда мутасадди ташкилотлар «Оммавий-ахборот воситалари ҳақида»ги қонунни янги таҳрирда тайёрлашаётган экан...

— Тўғри. Уни навбатдаги сессияга киритишни мўлжаллаяпмиз. Чунки «Оммавий-ахборот воситалари тўғрисида»ги Қонун билан «Ноширлик фаолияти тўғрисида»ги қонун лойиҳаси бир-бирини тўлдирадиган ҳужжатлардир. «Ноширлик фаолияти тўғрисида»ги қонун лойиҳасига келсак, уни қуйидагича шарҳлаш мумкин. Собиқ иттифоқ даврида ноширлик тўла давлат монополиясида эди. Нашриёт, матбаачилик, китоб савдоси алоҳида ташкилот бўлиб, уларнинг ҳаммаси ўзича монополия эди. Янги қонун лойиҳасида ноширлик фаолиятига эркинлик бериш назарда тутилган. Қонун лойиҳасига биноан юридик ва жисмоний шахслар ноширлик фаолияти билан шуғулланиши мумкин. Қонун лойиҳасининг 2, 4, 8 моддаларига биноан ношир нашриёт ташкил қилиши, матбаа корхонаси очиши ва ўзи нашр қилган китобларни ўзи сотиши мумкин. Шу ўринда табиий савол туғилади: масалан, қандайдир бадавлат киши муаллифлик нашри билан шуғулланса ва бадиий жиҳатдан саёз китобни чиқариб сотса нима бўлади? Қонун лойиҳасида таъкидланганидек, ноширлик фаолиятига раҳбарлик қилувчи ташкилотлар ноширлик устав мажбуриятларининг бажарилишини назорат қилади. Яъни ноширга фалон асарни босасан, бунисини босмайсан, деб буйруқ қилмайди. Аммо нашрга чиқарилаётган асарнинг ғоявий-бадиий савияси учун ношир тўлиқ жавобгардир. Бу масаланинг бир жиҳати. Иккинчи томондан китоб аввало маънавиятга хизмат қилади. Лекин барибир сотувга чиққандан кейин товарга, товар эса пулга айланади. Бу бозор иқтисодиётининг белгиси. Демак, ношир савияси паст асарни босишдан манфаатдор эмас. Бизнинг китобхонларимизнинг савияси эса палапартиш асарларни ўқийдиган даражада паст эмас. Бинобарин ношир аввало яхши асарни босишга ва у орқали кўпроқ фойда олишга ҳаракат қилади. Муаллиф ҳам иложи борича пухтароқ асарни эълон қилишни хоҳлайди. Яъни маълум маънода табиий танлов, яхши маънодаги рақобат тамойили ишга тушади. Масалан, Англиянинг ўзида 300 га яқин хусусий нашриёт бор. Ва уларнинг ҳар бири иложи борича яхшироқ китоблар чоп этишга уринади. Қонун лойиҳасида буюртмачи билан ношир ўртасидаги барча муносабатлар шартнома асосида қурилиши кўрсатилган. Соддароқ қилиб айтсак, муаллиф ўз асарини ўзи хоҳлаган нашриётга тақдим этади ва қалам ҳақи масаласида ношир билан шартнома тузади. Менимча қонун лойиҳаси қабул қилингач мутасадди ташкилотлар билан норматив ҳужжатлар тайёрлаганда масаланинг ана шу жиҳатига ҳам эътибор бериш керак бўлади.

— Қонун лойиҳасида жисмоний шахсларга ҳам ноширлик фаолияти билан шуғулланишга имконият берилган. Масалан, мен ноширман, дейлик. Мени эротикага оид китоблар қизиқтиради. Чунки мен жуда яхши биламанки, бундай асарларнинг маълум бир вақт бозори чаққон бўлищи мумкин...

— Мен сизни тушундим. Қонун лойиҳасининг 4-моддасида ноширлик фаолияти эркинлигини суиистеъмол қилишга йўл қўйилмаслик ҳақида алоҳида таъкидланган. Бундай тўғри маънодаги чеклашлар орасида беҳаёликни тарғиб этиш ҳам қатъий ман этилган. Бунинг сабаби оддий. Биз шарқ одамларимиз. Бизнинг одоб нормаларимиз бошқа мамлакатларникидан фарқ қилади. Қонун бўйича қабул қилинадиган норматив ҳужжатларда сиз айтаётган эротик (беҳаё) адабиётларни Ўзбекистонда нашр қилишгина эмас, ҳатто четдан олиб келиб тарқатишни таъқиқлаш масаласи ҳам албатта, эътиборга олинади, деб ўйлайман.

— Сизнинг қўмитангиз тақдим этаётган иккинчи — «Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида»ги қонун лойиҳаси ҳақида ҳам маълумот берсангиз?

— Аввал хабар қилинганидек, бу қонун лойиҳаси Олий Мажлис Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси билан ҳамкорликда тайёрланган. Иккита қонун лойиҳасини бир сессияда муҳокамага қўйилишида теран маъно бор. Чунки улар бир-бирини мантиқан тўлдиради. Масалан, «Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг 41 моддасида муаллифликка доир шартнома талаби аниқ-равшан белгилаб берилган.

Қонун лойиҳаси ЮНЕСКО, ВОИС ва бошқа халқаро мутахассисларнинг назаридан ҳам ўтказилган. У жаҳон андозаларига тўла мос келади. Шу ўринда яна бир нарсани таъкидлаш жоиз, деб ўйлайман. Мустақиллик эълон қилингандан кейин қисқа вақт ичида қабул қилинган қонунлар жаҳон жамоатчилиги томонидан қизғин маъқулланмоқда. Бунга бир мисол келтириш мумкин. Биласизки, БМТ ҳузурида Бутун жаҳон интеллектуал мулк ташкилоти (ВОИС) бор. Жаҳондаги 150 дан ортиқ мамлакат, жумладан Ўзбекистон ҳам унга аъзо. Интелектуал мулк ижодкорларининг ҳуқуқини ҳимоя қилишга қаратилган қонунларни ишлаб чиқиш ва ҳаётга тадбиқ этишдаги ташаббуси, Ўзбекистонни жаҳон илмий техникавий потенциалига катта ҳисса қўшишдаги жонбозлиги учун юртбошимиз Ислом Каримов шу йилнинг май ойида ВОИСнинг олтин медали билан тақдирланди. Қувончли томони шундаки, ВОИСга аъзо бўлган 151 мамлакат орасида унинг мукофотига сазовор бўлган ягона мамлакат раҳбари бизнинг Президентимиздир.

Яқинда, ушбу қонун лойиҳасини ишлашда катта меҳнат қилган ташкилот — Ўзбекистон Республикаси Муаллифлар ҳуқуқини ҳимоя қилиш давлат вакиллиги раҳбари, севимли шоиримиз, Олий Мажлис депутати Абдулла Орипов билан Вашингтон ва Женевада бўлдик. Айнан шу масалага қаратилган халқаро семинарда иштирок этдик. Мазкур сафаримиз Қонун лойиҳасини тайёрлашда бизга катта ёрдам берди. Қонун лойиҳасида бадиий илмий, санъат соҳасида фаолият кўрсатувчи барча жисмоний шахслар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, муаллифлик, ҳаммуаллифлик қоидалари ва уларнинг ҳуқуқлари, ҳуқуқ объектлари турлари, ҳосила асарлар, биринчи интервью муаллифлари ҳуқуқлари каби кўп қиррали масалалар қамраб олинган. Муаллифнинг мулкий ва номулкий ҳуқуқлари, асарнинг даҳлсизлиги ва бошқа масалалар жаҳон андозаларига тўла мосдир. Шунингдек, қонун лойиҳасида турдош ҳуқуқлар қонун нормалари ҳам аниқ баён қилинган. Турдош ҳуқуқлар саҳна асарларига, ижрочига, радио, видео ёзувларига, уларни тарқатадиган ташкилотларга тадбиқ этилади. Муаллифлик ҳуқуқи жисмоний шахсларга тааллуқли бўлса, турдош ҳуқуқлар жисмоний шахслар билан бир қаторда юридик шахслар — радио, телевидение, нашриёт ва бошқаларга ҳам тааллуқлидир. Муаллифлик ҳуқуқининг муддати масаласида дунё қонунчилигига айнан мос келадиган ва собиқ совет мамлакатидаги Фуқаролик кодексига киритилган ҳуқуқ нормаларидан кескин фарқ қиладиган жиҳатлар бор. Янги қонун лойиҳасида Ўзбекистонни жаҳон ҳамжамияти олдидаги обрў-эътиборини юксалтиришга, шунингдек, ер юзидаги барча ижодкорлар билан муносабатларимизни яқинлаштиришга, Ўзбекистон фуқаролари бўлмиш муаллифларнинг ҳуқуқларини чет элларда, хорижлик муаллифлар ҳуқуқларини Ўзбекистонда ҳимоя қилишга асос яратади.

«Халқ сўзи» мухбири Исмат ХУДОЁРОВ суҳбатлашди.

• Ғалла мустақиллиги йўлида

«КЕЙС» ҲАР ЙИГИРМА ДАҚИҚАДА ТЎРТ ЯРИМ ТОННА БУҒДОЙ ЎРДИ

Узун тумани ғаллакорлари эришган натижалар ҳаммани ҳайрон қолдирмоқда. Дон омборларга жой бўлмай қолди. Лекин бундай мўлкўлчиликнинг асосий сабабини биров ҳам маънилироқ қилиб тушунтириб беролмайди — ер бултурги, сув ... бултурги, уруғ ... бултурги, ғаллакорлар ... бултурги, ҳосилдорлик эса бултургидан бир ярим икки баравар кўп.

Масалан, Бобомурод Омонов номли жамоа хўжалигида ўртача ҳосилдорлик 57 центнерга тўғри келади. Режа 539 тонна донни давлатга топшириш эди. 870 тонна қилиб уддаланди. Режа бажарилган куни Узунда эдим, телефонда янги ҳоким Сафар Ҳасановни дарақладим. Бироздан сўнг менга ҳокимнинг Бобомурод Омонов номидаги жамоа хўжалигининг Одилов бригадасида бизни кутаётганлигини айтишди. Бу дала катта йўлдан узоқ эмас экан, дарров топдик. Ҳокимнинг «ўттиз бир»и турган бўлса-да, ўзи йўқ эди. Турганлардан сўрасам қизил «Кейс»ни кўрсатишди. Ҳайдовчининг ёнига ўтириб ўримни бир томоша қилай деб-ти-да, ҳоким бобо деб ўйладим.

Биласизми «Кейс» илдам — даланинг бошига тез етиб келди. Қарасам... рулда ҳоким бобонинг ўзлари.

«Ё тавба! Бир гап бўлаяпти ўзи», деб ўйладим.

«Кейс»нинг шовқинида вағиллаб сўрашдик.

...Мен кун бўйи шу ерда қолиб кетдим. Ўттиз тўрт гектарлик даланинг ўн беш гектарини ҳокимнинг ўзи ўрди. Тўғрисини айтсам. Мухбир билан ҳокимнинг суҳбатига «Кейс»нинг ғувиллаши ичкарига мутлақо эшитилмайди. Бунинг устига телефонлар жиринглаб гапни бўлмайди. «Кейс»нинг кабинасида ўтирсангиз, худди ғалла денгизида сузиб кетаётганга ўхшайсиз. Бу кайфият одамнинг димоғини чоғ қилади — нуқул яхши гаплардан гапиравергинг келади.

Хуллас Сафар ака айтади: «Эрталаб келсам, раис бемалол юрипти. Бугун нима бўлади, десам, ҳайрон бўлади. Бугун режани бажарасиз Узунда биринчи бўлиб, дедим, ишонмайди. Шу картага «Кейс»ни солдик. Кўриб турибсиз, ҳар йигирма дақиқада тўрт ярим тонна буғдой... ўраяпмиз. Шу далани ўриб бўлсак, хўжаликнинг режаси бажарилади. Биласиз, Бобомурод Омонов яхши одам, катта раҳбар эди. Шу одам Гдлян терговчиларинг қўлида қурбон бўлди. Бобонинг номи бугун ҳамманинг оғзида. Кеча ўйладим: охирги тонналарни ўз қўлим билан ўрайин деб. Ўзини-ку бу дунёда шод қилолмадик. Ҳеч бўлмаса, руҳини шод қилайлик, дедим. Шунинг учун сизлар ҳам тушингизлар».

Шу куни Б. Омонов номидаги жамоа хўжалиги режани бажарди. Кун парпара бўлишидан сал илгарироқ ҳоким худди ҳеч нарса бўлмагандек дон тайёрлов идорасига жўнаб кетди.

Раис Носир Эрназаров эса «Эртага тўйга келасизлар» энди деб қолаверди. Чунки у ҳалиям кўриб турганларига ишонолмаётган эди. Яқинда уни туман солиқ идорасининг каттаси ҳузурида учратдим: димоғи чоғ!

Бугун ғалласи ўрилган майдонларнинг ҳаммаси ҳайдалиб, шартномачиларга такрорий экин учун бўлиб берилди. Чунки ернинг ихтиёри 31 декабргача уларда бўлар экан.

Тожиддин РАЗЗОҚ, «Халқ сўзи» мухбири.

• Ҳамкорлик

МАРКАЗИЙ ОСИЁДА БИРИНЧИ МАРТА

Бугунги кунда Ўзбекистон ўзининг телекоммуникация тизимини ривожлантириш борасида дадил қадамлар ташламоқда. Айниқса, бу соҳага хорижий сармоядорларнинг сармоя сарфлаётганлиги ишнинг кенг кўламли, беками-кўст бажарилишига имконият туғдирмоқда.

Бироқ шу нарсани таъкидлаш лозимки, Ўзбекистоннинг кўп миллионли аҳолисидан замонавий алоқа тизими билан таъминлаш учун бунинг ўзи кифоя қилмайди. Ана шу мақсадда 1996 йилнинг 1-4 октябрида Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Энергетика ва электрлаштириш вазирлиги Германиянинг машҳур «Фертрейд Мессе унд Ауештеллунге ГМБХ» фирмаси билан ҳамкорликда «Марказий Осиёда биринчи маротаба Eion Asia — Eicomoffice 96» номли халқаро кўргазмасини ташкил этади. Кўргазма «Ўзэкспомарказ» залида очилади. Унда замонавий энергетика, электроника, телекоммуникация алоқалари, компьютерлар, офис учун мўлжалланган турли хил жиҳозлар намойиш этилади.

Ҳозирданоқ ушбу кўргазмада қатнашиш учун давлат ташкилотлари, қўшма корхоналар ва фирмалар ўз истакларини билдиришяпти. Шунингдек, ярмаркада Швейцариянинг АББ, АҚШнинг «Моторола», Германиянинг «Сименс», «Алкатель», «Компьютерланд канон», «Rank xerox» сингари ўнга яқин машҳур фирмалари ҳам қатнашдилар.

Унда ярмарка иштирокчилари чет эл фирмаларининг маҳсулотларини харид қилиши ёки ҳамкорликда ишлаш юзасидан шартнома тузишлари ҳам мумкин.

Б. ОСТОНАҚУЛОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

• Газетада босилмаса ҳам

ЁРДАМИМИЗНИ ДАРИҒ ТУТМАЙМИЗ

Таҳририятимизга бувайдалик Феруза Зиятова шикоят хати йўллаб турмуш ўртоғи озодликдан маҳрум этилгани, лекин унинг жазо муддатини қаерда ўтаётгани ноаниқлиги, шунингдек, моддий жиҳатдан жуда қийналиб қолишганини ёзган эди.

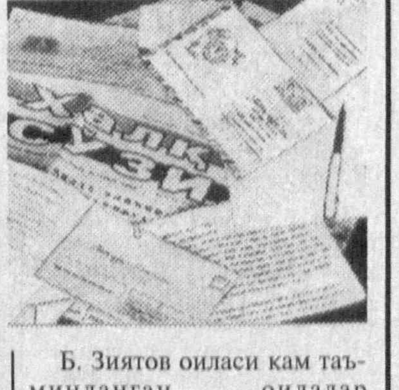

Ушбу арзнома назоратга олингач, Бувайда тумани ҳокимлигидан қуйидаги жавоб хати олинди:

Ҳақиқатдан ҳам Ф. Зиятованинг турмуш ўртоғи содир этган ҳатти-ҳаракати учун бир йилу 6 ойга озодликдан маҳрум этилган.

Бозорбой Зиятовнинг жазони ўтаётган жой манзилгоҳи аниқланиб, оиласига маълум қилинди. Натижада отаси у ерга бориб, ўғлини кўриб келишга муяссар бўлди. Шунингдек, бу оилани А. Навоий номли жамоа хўжалиги иш ҳақи юзасидан 900 сўм нақд пул, 5 кг.пахта ёғи ва 100 кг. буғдой билан таъминлади.

«Қизил ярим Ой» жамғармаси туман бўлими томонидан ҳам дори-дармон учун 300 сўмдан ортиқ пул ажратиб берди. Бундан ташқари «ЭКОСАН» халқаро жамғармасининг туман бўлими 200 сўм моддий ёрдам уюштирди.

Б. Зиятов оиласи кам таъминланган оилалар рўйхатига киритилиб, шу йилнинг учинчи чорагидан бошлаб, моддий ёрдам пули бериладиган бўлди.

О. НАЗАРОВ, Бувайда тумани ҳокими.

«СОВПЛАСТИТАЛ»ГА ОЛТИН ЮЛДУЗ

«Совпластитал» қўшма корхонаси ишлаб чиқараётган маҳсулотлар сифатлилиги учун Халқаро олтин юлдуз билан мукофотланди. Ушбу юқори даражали соврин ва сертификат «Европа конвенцияси 1995» томонидан бизнес ишига катта ҳисса қўшганлиги, профессионализм ва юқори малакаси учун топширилди.

«Совпластитал» қўшма корхонасида айни пайтда икки ярим минг хил маҳсулот ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилмоқда.

— Бизнинг асосий вазифамиз — истеъмолчилар ҳақида қайғуришдир, — дейди қўшма корхонанинг бош директори А. Мелкумов. — Агар жаҳон стандарти талабларидан келиб чиқадиган бўлсак, бу осон иш эмас. Истеъмолчилар дидига мос маҳсулот тайёрлаш учун юқори замонавий технология, асбоб ускуналар, янги ишлаб чиқариш майдонлари керак бўлади.

Ёлғиз бир корхонанинг муваффақиятга эришиши қийин. Корхона жаҳон тажрибасидан келиб чиқиб, кўплаб чет эл фирмалари билан ҳамкорлик йўлини тутди. «Совпластитал» пластмасса, керамика ва чиннидан юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхона сифатида аллақачон тан олинган. Бу ерда замонавий технологияга таянган харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган улкан комплекс яратилган.

Корхонада айни кунда Амир Темур бобомизнинг 660 йиллигига тўёна сифатида ўзига хос бадиий буюмлар ишлаб чиқариляпти. Шунингдек, мустақилликнинг беш йиллиги олдидан янги маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган цех ишга тушди. Латундан маҳсулотлар тайёрланадиган иккита ишлаб чиқариш биноси қурилиши ҳам якунланди. Корхонанинг мебель ва қандиллар сотадиган ўз дўкони бор. Супермаркет эса Италиядан келтирилган озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қилади. Яқинда Москвада чинни маҳсулотлар дўкони ҳам очилди. Корхона ўз маҳсулотларини МДҲ давлатларига сотишни йўлга қўймоқда.

В. ДРАЧЕВ.

• *Истиқлол йўли — истиқбол йўли*

Ўтаётган ҳар бир кун бизни қутлуғ сана — Ватанимиз мустақиллигининг 5 йиллик байрамига яқинлаштирмоқда. Шу давр мобайнида халқимиз мураккаб, айни пайтда шарафли йўлни босиб ўтди.

Давлат бошқарувини, иқтисодиётни янги асосларда ислоҳ қилишга тўғри келди. Тарихий қадриятларни тиклаш, миллий мафкурани шакллантириш борасида кўп иш қилинди. Одамларда танлаган йўлимизнинг тўғрилигига ишонч пайдо бўлди. Президентимиз Ислом Каримов таъкидлаганидек, ҳаётимизнинг ҳар бир соҳасида юксалиш жараёни бошланди.

Пахтачилик — мамлакатимиз халқ хўжалигининг етакчи тармоғи, давлатимиз қудратининг устувор манбааларидан бири. Мустақиллигимизнинг дастлабки оғир йилларида пахта бизга кор келди, ҳам нон, ҳам нефть — хуллас, том маънода ризқ-рўзимиз, таъминотимиз асоси бўлди.

Ўзбекистон Фанлар академияси «Биолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, академик О. Жалилов билан суҳбатимиз ватанимиз равнақи, уни мустаҳкамлаш йўллари, пахтачиликнинг истиқболи хусусида бўлди.

ФИДОЙИ ИНСОНЛАР — ВАТАН ТАЯНЧИ

— Остон Жалилович, истиқлолнинг ватанимиз, халқимиз тақдиридаги аҳамияти хусусидаги фикрларингизни билмоқчи эдик.

— Қарийб бир ярим асрлик мустамлакачиликдан сўнг бағрига шамол теккан юртимиз мустақиллик нашидасини сураётганига беш йил тўляпти. Тарих нуқтаи назаридан жуда қисқа бўлган бу давр мобайнида юртбошимиз Ислом Каримов ўтказаётган изчил, халқпарвар сиёсат туфайли асрларга татийдиган катта ютуқлар қўлга киритилди. Келажаги буюк давлатимизнинг сиёсий, иқтисодий ва маънавий пойдевори қўйилди. Янги шароитда миллий давлатчилик асослари яратилди. Демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш йўлида собитқадамлик билан ҳаракат қилинмоқда.

Хорижий давлатлардан келаётган турли соҳа вакиллари мамлакатимизнинг иқтисодий салоҳияти, ривожланиш тамойиллари, халқимизнинг анъаналари ва турмуш тарзи билан атрофлича танишмоқда, амалга оширилаётган ислоҳотларга юқори баҳо берилмоқда. Улар Ўзбекистон яқин келажакда буюк давлат бўлишини эътироф этмоқдалар.

Азалдан орзу қилиб келинган эркинлик ва озодликка эришдик. Энди ер ости ва ер усти бойликларимиз, етиштирадиган ва ишлаб чиқарадиган маҳсулотларимиз ўзимизники, аҳолиси бой-бадавлат, юксак маънавиятли ва маданиятли ҳуқуқий давлат қуришдек эзгу ниятга етмоқ учун келажакка янада қатъий ишонч билан қарамоғимиз, имкониятларимиздан оқилона фойдаланишимиз ва ислоҳотлар самарадорлигини оширишимиз лозим.

...Гоҳида турмуш қийинчиликлари ва ўтиш даври муаммоларидан нолиётганларни кўрсам, уларнинг ҳаёт тўғрисида ҳамон теран мулоҳаза қилмаётганига ачинаман. Мустақиллик шарофати билан юртимиздаги ҳар бир фуқаронинг ўз қобилияти ва хоҳишига кўра меҳнат қилиш имконияти яратилди. Қолаверса, ўз касбининг устаси бўлганлар ҳаётда муносиб ўрнини топади, рўзғори ҳам тўкин-сочин бўлади.

Ўтиш даврининг ўзига хос қийинчиликлари бўлади. Янги давлатни барпо этиш осон кечмайди. Юртбошимиз таъкидлаганидек, давлат аҳамиятига эга кўпгина муаммоларни ҳал қилишда, ислоҳотларни амалга оширишда биринчи навбатда турли даражадаги раҳбар ходимларга, улар орқали эса халққа суянилади. Раҳбар ислоҳотларнинг туб моҳиятини чуқур идрок этса, сезгир ва эпчил, изланувчан, айни пайтда моҳир ташкилотчи бўлса, барча муаммоларни ҳал қилиши шубҳасиз.

Ватанимиз равнақи, халқимиз фаровонлиги йўлида юртбошимиз белгилаб берган аниқ дастур ва тамойилларни, фармон ва қарорларни талаб даражасида амалга ошириш устида қайғурадиган ҳамюртларимиз кўп. Улар ўзига ишониб топширилган вазифага виждонан, юқори масъулият ва жавобгарлик ҳисси билан ёндашади, хоҳ катта, хоҳ кичик муаммони халқ, ватан манфаати нуқтаи назаридан ҳал этишга астойдил интилиши, юксак маданияти, маънавияти ва самимийлиги, чинакам инсоний фазилатлари билан ажралиб туради. Таассуфки, бозор иқтисодиётига ўтиш йўлидаги ўзига хос қийинчиликларни рўкач қилиб, меҳнаткашларни бунёдкорлик ишларига сафарбар қила олмаётган раҳбарлар ҳам бор. Улар аксарият ҳолларда расмиятчилик ва тўрачилик иллатларига чалиниб, бирор иш бошлаш мақсадида ҳузурларига келган пок ниятли кишининг иштиёқини сўндиришади. Айримлари эса сусткаш ёки бепарво, боқимандалик, ўзибўларчилик кайфиятида, ўзига ва қўл остидагиларга нисбатан талабчан эмас. Ўшалар ислоҳотлар жадал суръатлар билан боришига халал бермоқда. Шундай мансабдор шахслар фаолияти устидан назорат кучайтирилиши, турмушнинг барча жабҳаларида қонун устуворлиги таъминланиши зарур.

Демоқчиманки, она-юртга муҳаббат, ватанпарварлик, халқпарварлик туйғулари ҳаммамиз учун қадрли бўлмоғи лозим. Зеро, фидойи фарзандлар, юраги эл-юрт дарди билан ёниб турганларгина ватан корига ярайди.

Шу ўринда алоҳида таъкидламоқчиманки, қабул қилинган фармон ва қарорларнинг ҳар вилоят, туман доирасида қатъий ижросини таъминлаш ҳар бир раҳбарнинг, ҳарбир фуқаронинг муқаддас бурчига айланмоғи керак. Шундагина қонун устуворлиги таъминланади, юртимиз янада гуллаб-яшнайди.

Демак, раҳбар ишбилармон, серғайрат, фойдаю зиённи умумхалқ нуқтаи назаридан фарқлайдиган, нафли янгиликларни тез илғайдиган ва дадил жорий этадиган бўлса, ўзи ҳам, унга ҳамдаму ҳамкор жамоа ҳам бойийди. Афсуски, айрим раҳбарларда дадиллик етишмайди. Улар юқоридан кўрсатма кутиш, ҳатто фойда бериши аниқ янгиликларни ҳам «юқори»нинг буйруғисиз жорий этишдан чўчиш ёки бундай янгиликка эътиборсизлик билан қараш қусридан ҳамон халос бўла олмаяптилар.

— Сиз генетик-селекционер олим сифатида пахтачилик истиқболини қандай тасаввур этасиз? Уни ривожлантириш борасида қандай муаммолар бор?

— Республика иқтисодиётини тараққий эттиришда ғўза ўсимлигининг аҳамияти ниҳоятда чексиздир. Пахта етиштиришни кўпайтиришга экин майдонларини кенгайтириш ҳисобига эмас, балки ички имкониятларни излаб топиш ва фан ютуқларини кенг жорий этиш асосида ҳосилдорликни ошириш ва тола кўпайтириш эвазига эришмоғимиз керак. Зеро, пахта толаси юртимиз бойлиги, давлатимизнинг асосий валюта манбаидир.

Кейинги йилларда Ўзбекистон бўйича ўрта ҳисобда гектарига 8 центнер атрофида тола олинмоқда. Ғўза селекцияси ва уруғчилиги ривожланган мамлакатларда бу кўрсаткич 11-12, айримларида ҳатто 14-15 центнерни ташкил этади. Агар тола чиқимини республика бўйича бир фоизгагина оширишга эришилса, қўшимча 40 минг тонна, бордию 5-6 фоизга оширилса, 200-240 минг тонна толага эга бўламиз. Боз устига, бу миқдордаги тола етиштириш учун қўшимча ишчи кучи, минерал ўғит ва ёқилғи сарфланмайди. Шунча тола олиш учун зарур бўлган 17-18 минг гектар ердан эса бошқа мақсадларда фойдаланиш мумкин бўлади.

Республика қишлоқ хўжалигини ҳар томонлама тараққий эттиришнинг яна бир йўли, Президентимиз таъкидланганидек, агрофирмалар тузишдир. Бунда илмий ва иқтисодий жиҳатдан асосланган ғояларга таяниш қишлоқ хўжалигини тараққий эттиришда ҳал қилувчи омил бўлади. Бундан ташқари, ғўзанинг тезпишар, серҳосил, кўп ва сифатли тола берадиган, кўсаги қисқа муддатда очиладиган, ҳосилини узоғи билан 20 октябргача териб олиш мумкин бўлган, ҳар хил касалликларга чидамли, агроиқлимга мослашган, меҳнат ва ёқилғини кам талаб қиладиган навларини ўзига хос агротехникасини ишлаб чиқишни жадал жорий этиш лозим.

Мисол тариқасида «Юлдуз» навини олайлик. 1994 — 1995 йиллари бу навни эккан Қашқадарё вилоятининг Китоб, Қамаши туманларидаги ўнлаб хўжаликлар сентябрь ойидаёқ пахта тайёрлаш режаларини бажарди. Аммо айрим мутасаддилар йиллар давомида яхши навлар экилишига тўсиқ бўлиб келмоқдалар.

Бундан ташқари «Юлдуз»нинг толаси ниҳоятда оқ, Ливерпуль биржасида юқори баҳоланган, ғўзаси ўта шохланмайди, машина теримига қулай, тезпишар бўлиб, ҳосилини сентябрь ойидаёқ териб олиш мумкин. «Юлдуз» юқорида кўрсатилган ғўза навларига нисбатан 5-6 фоиз кўп тола беради.

Бу каби фикрни «Меҳр», «АН-415» (Дадажонов Ф). «Анчиллаки» (Киктев М.), «Тошкент-6» (Мираҳмедов С.), С-65532 (Автономов В.) ва бошқа тезпишар ғўза навлари ҳақида ҳам айтиш мумкин. Улар, тажрибаларимиз кўрсатишича, пахта ҳосилини барвақт териб олиб, кузги ғалла экиш ва келаси йили ғалла ҳосилини йиғиштириб олингач, ерларнинг бир қисмида тезпишар ғўза навларини етиштиришга имкон беради. Демак, тезпишар навлар айнан бир ернинг ўзидан йилига икки ҳосил — ҳам пахта, ҳам дон олинишини таъминлайди, тупроқ унумдорлигини оширади ва уни соғломлаштиради, муҳими, экин майдонини кенгайтирмай, қўшимча маблағ сарфламасдан кўпроқ тола олишга эришилади. Масалан, «Юлдуз», «Меҳр» ва «Ан-415» навлари, давлат нав синаш тармоғининг маълумотига қараганда, режадагидан ўртача 5-7 фоиз кўп тола беради. Демак, бу навлар экилса, республика бўйича пахта етиштирилаётган майдонлардан камида 180-200 минг тонна қўшимча тола олиш мумкин.

Тола чиқиши юқори бўлган ғўза навларига кенг йўл очиш учун ҳосилдорликни белгилашда, бутун дунёда қабул қилинганидек, тола ўлчовига ўтиш жоиз кўринади. Буни ҳеч мураккаб томони йўқ. Республикада ғўза экиладиган бир миллион уч юз минг гектар ерда тола ҳосилдорлигини тўққиз ярим-ўн центнерга етказсак, 1,235-1,300 минг тонна атрофида тола олинишига имконият яратган бўламиз. Бу пахта тозалаш заводларида тола чиқимини камида 36-37 фоизга етказиш имконини беради. Қолган ер майдонларига бошқа экинларни бемалол жойлаштириш мумкин. Бизда шундай ғўза навлари яратилган.

Ҳосилдорликни ва тола сифатини яхшилашда сифатли уруғ муҳим аҳамиятга эга. Шу маънода, юқори даражадаги элита-уруғчилик хўжалигини тузиш эҳтиёжи сезилмоқда. Элита хўжаликларини деҳқон (фермер) хўжаликлари каби агрофирма таркибига киритиб, зарур ускуналар ва юқори малакали мутахассислар билан таъминлаш, уларга яхши ҳақ тўланишини йўлга қўйиш зарур. Агрофирма йирик бирлашма бўлиб, унинг таркибига уруғ билан таъминловчи элита хўжаликлари, деҳқон хўжаликлари, машина-трактор парки, пахта тозалаш заводи, тола сифатини аниқловчи мустақил лабораториялар киради. Шу йўл билан барча экин турлари уруғларини бутунлай яхшилаш мумкин. Республикамизда экиладиган экинларни қайси тупроқда, қайси вилоятда ёки туманда юқори ҳосил беришини ҳисобга олган ҳолда жойлаштириш мақсадга мувофиқдир.

Тезпишар, серҳосил, тола сифати ва чиқими юқори бўлган ғўза навларини жорий қилиш билан бирга, ғўза—беда, ғалла-ғўза, шунингдек, дуккакли, сабзавот-полиз ва озуқабоп экинларни муттасил алмашлаб экиш технологиясини қўллаш, шу асосда тупроқ таркибини яхшилаш ҳисобига ҳосилдорликни ошириш мумкин. Бу кейинчалик ҳеч қандай меҳнат сарфисиз қўшимча равишда яна 250—300 минг тонна пахта толаси олинишини таъминлайди. Айни пайтда алмашлаб экиш орқали ғалла, сабзавот—полиз ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари кўпаяди, чорвачилик ривожланади. Бунда фан ютуқлари тезкорлик билан татбиқ этилишига эришишимиз шарт. Бу ўринда халқимиз «Чумчуқ сўйса ҳам қассоб сўйсин», деган нақлига амал қилиб, ҳар соҳанинг билимдон мутахассисларига таянган ҳолда бамаслаҳат иш кўришимиз керак.

Қишлоқ хўжалигига, айниқса, хусусийлашган деҳқон (фермер) хўжаликларига хизмат кўрсатиш корхонаси (агрофирма—сервис)ни тараққий эттириш, бундай хўжаликлар, шахсий фирмаларни, кичик-кичик тракторлар билан таъминлаш, ўсимликларни биологик усулда ҳимоя қилиш, ерга солинадиган ўғит ва микроэлементларнинг меъёрларини аниқловчи лабораториялар ташкил этиш мақсадга мувофиқдир. Бундай лабораториялар талабнома, қатъий жадвал асосида иш юритиши лозим.

Мамлакатда ғўза ва бошқа экинларнинг рентабеллилигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ҳамда тола ҳажмини кўпайтириш — буларнинг ҳаммаси қишлоқ хўжалигини тараққий эттиришда асосий омил ҳисобланади.

Шундай қилинса, ҳар бир хўжалик ўзи етиштираётган тола ва бошқа маҳсулотлар билан барча харажатларини қоплайди. Юқори рентабелли хўжаликка айланади. Натижада қишлоқ аҳлининггина эмас, бутун республикамиз аҳолисининг фаровонлиги янада яхшиланади, Ўзбекистонимиз қудратли, бой давлатга айланади. Бу эса барчамизнинг энг эзгу мақсадимиздир. Шу йўлда Ватанга хизмат қилиш бахти ҳеч биримизни тарк этмасин!

Аҳмад ХЎЖА суҳбатлашди.

Асака ёғ-мой ҳиссадорлик корхонаси ишчи-инженер техник ходимлари шу кунларда корхонани янги мавсумга тахт қилиб қўйдилар.
Суратда: корхонани таъмирлаш ишларида фаол қатнашган пайвандловчи Зойиджон Мамажонов иш устида.

Адҳамжон АБДУРАҲИМОВ суратлари.

• *Мустақиллик иншоотлари*

11 ТА ТУМАНДА

УЛКАН ТЕННИС КОРТЛАРИ ҚАД КЎТАРАДИ

Жиззах шаҳрининг Мустақиллик майдонида, вилоят мусиқали драма театрининг ҳашаматли биноси ёнида замонавий теннис корти қад ростлаяпти.

Лойиҳа баҳоси 41 миллион сўмликдан кўп бўлган 1044 ўринли бу улкан спорт иншоотини хўжалик ҳисобидаги 52-механизациялашган кўчма жамлама жамоаси бунёд этмоқда. Катта ўйингоҳни Мустақилликнинг беш йиллиги байрамига тўёна сифатида топшириш мўлжалланган.

Вилоят ҳокимининг теннис спортини ривожлантириш тўғрисидаги қарори асосида ўн битта туман марказида ҳам бундан ихчамроқ кортларга пойдевор қўйилди. Марказий футбол ўйингоҳида эса бир ой деганда ҳашар йўли билан ташландиқ жойда бир эмас, учта теннис майдони фойдаланишга топширилди. Қурилишга 2-трест оҳак заводи, автомобиль йўллари бошқармаси, вилоят касаба уюшмалари кенгаши каби ташкилотлар ҳомийлик қилдилар.

Вилоят ҳокими қарорида йирик ташкилот ва корхоналар ҳудудида ҳам теннис ўйингоҳлари ташкил этиш қайд қилинган эди. Ташкилотлар ичида биринчи бўлиб ички ишлар бошқармасининг давлат автомобиль назорати бўлими жамоаси шинам теннис корти қуриб битказди. Ўйингоҳда аллақачон осойишталик посбонлари ўртасида туманлараро мусобақалар бошланиб кетди.

Ҳадемай мазкур кортларда вилоят ҳокими кубоги учун теннис мусобақаларига старт берилади.

Ҳ. НАБИРАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ТОШКЕНТ УНИВЕРМАГИ»

акционерлик савдо-ишлаб чиқариш жамияти (ЦУМ) Ўзбекистон халқини энг қутлуғ байрам — мустақилликнинг беш йиллиги билан табриклайди. Ва шу муносабат билан 26-31 август кунлари 2-3-қаватларда Германия ва Литванинг саноат маҳсулотлари савдо-кўргазмасини ўтказади. Сизга кенг ассортиментда эркаклар ва аёллар учун пальто, плаш, куртка, костюм, кўйлак, шим, галстуклар тавсия этилади. Буларнинг ҳаммаси юқори сифатли бўлиб, жаҳонга машҳур «Пьер карден». «Луис Ферро», «Маро Барурттиi», «Раннета», «Финк», «Отто Керн», «Лагер Фелд» ҳамда Литвадаги «Лелия», «Шатрия», «Кайлай», «Спарта», «Вилга», «Инкарас» фирмаларининг сўнгги русумдаги маҳсулотларидир. Савдо-кўргазма ўтказилаётган кунлари республика модда ва ассортиментлар маркази мутахассислари кўргазма маҳсулотлари намойишини ташкил қиладилар. Ҳурматли харидорлар Сизни 26-31 август кунлари Германия ва Литва маҳсулотлари савдо-кўргазмаси ўтказиладиган «Тошкент универмаги»га таклиф қиламиз.

Манзилимиз Ўзбекистон шоҳкўчаси, 17.
ТЕЛ: 33-62-88, 33-38-58

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН АКЦИОНЕРЛИК-ТИЖОРАТ "ПАХТА-БАНК" КЕНГАШИ ВА БОШҚАРУВИ

Барча таъсисчилар, акциядорлар, банк фаолияти бўйича ҳамкасблар ва мижозларини мамлакатимиз тарихидаги улуғ айём - мустақиллигимизнинг 5 йиллиги байрами билан муборакбод этадилар!

Ҳар бирингизнинг хонадонингиздан файзу-барака аримасин!

Мустақил Ўзбекистонимизнинг ёркин келажаги учун иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш йўлидаги ишларингизга улкан муваффақиятлар тилаймиз!

ПАХТА-БАНК КЕНГАШИ **ПАХТА-БАНК БОШҚАРУВИ**

ҚЎШҚАНОТЛАР ҚАЙРИЛМАЙДИ

Ҳалима Носирова ва Комил Яшин ҳузурида

Бу нурли даргоҳ ҳамиша гавжум бўлган. Гап санъат оламининг юлдузи — «Ўзбекистон булбули» — машҳур Ҳалима Носирова билан адабиёт ва санъатимизнинг оқсоқолларидан бири Комил Яшин ҳақида бормоқда. Уларнинг бири санъат оламининг маликаси, иккинчиси адабиёт дарғаси. Ҳозирда уларнинг ёши бир жойга бориб, бир-бирларига суяниб қолишган. Қизлари Нодира ва ўғиллари Баҳодир атрофларида парки-парвона.

Дала боғимиздан олиб келган қирмизи олма, меваларни стол устига қўйиб, Яшин ака ётган каравотга энгашаман. Ҳа, хасталик алломани анча эзиб қўйган. Аммо фикрлар ҳамон теран.

— Куни кеча дўхтирлар келиб анализлар натижасини кўрсатишди. Ҳаммаси жойида экан, — дейди у хотиржамлик билан.— кўринишингиз яхши, ҳали кўп йил бирга бўламиз.

Беихтиёр гапни бошқа ёққа буриб, бундан бир неча йиллар муқаддам «Ўзбекистон овози» газетхонлари билан Фарғона водийсида бўлган учрашув дамларини ёдига соламан. Ўшанда Ҳалима опа ҳам биз билан бирга эди. Ўқувчилар Комил акани ўраб олиб, саволларга кўмиб ташлашди. Нурхоннинг аянчли қисмати, Гулсаранинг тақдири, Ҳамза асаридаги Ғафур, Жамила сиймолари ҳамма-ҳаммаси ўқувчилар эътиборидан четда қолмади. Ҳалима опа ўзининг энг яхши дилбар қўшиқларини ижро этди. Кейин Қўқонга, Ҳалима опа туғилиб ўсган, Комил ака куёв бўлган муқаддас хонадонда меҳмон бўлдик. Меҳмонлар ҳурмати учун қўй сўйилди. Мароқли суҳбатлар ярим кечага қадар давом этди.

Комил аканинг ўзбек адабиётидаги хизматлари беназирдир. Қатор-қатор саҳна асарлари, бадиий фильмлар, Ҳамза асаларини тўла рўёбга чиқариш йўлидаги синчковлик билан олиб борилган изланишлар, «Ҳамза» романи адибнинг тинимсиз меҳнати исботидир.

Ёдимдан чиқмайди — у Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасига раис бўлган чоғларида «Турналар баланд учади» деган қиссам босилиб чиққанди. Китобнинг дастлабки нусхасини олиб, Яшин аканинг уйига бордим. Дастхатни ўқиб чиқиб:

—Яна бошқа нусхаси борми? — деб сўраб қолди.

— Биттагина олиб келган эдим...

— Бўлмаса дастхатнинг бошланишига Ҳалима опангизнинг номини ҳам киритиб қўйинг, деб маслаҳат берди. Буни сезиб турган опа ўпка-гина қилди:

— Менда шахсан ёзувчилар, санъаткорлар тақдим этган эсдалик китоблар кўп. Нима учун сиз ўзимга алоҳида дастхат билан олиб келмадингиз?

Комил ака менга маъноли қараб қўйди. Нигоҳида «кўрдингизми, сал бўлмаса балога қолур эдингиз», деган маъно бор эди.

Ҳа, Ҳалима опанинг ўзи бир дунё. Алишер Навоий номидаги давлат опера ва балет тетрининг тарихи унинг номи билан боғлиқ. Театр саҳнасида қўйилган асарларнинг бош ролларида биринчи бор опа ўйнаган. Комил Яшиннинг «Гулсара» операси санъат оламида кўп шов-шувлар уйғотган.

...Бизнинг ташрифимиздан Ҳалима опанинг боши кўкка етди.

— Шошмай туринглар мен тезда чиқаман, — деб хонасига кириб кетди.

Қарабсизки бир зумда ювиниб-тараниб, яхши кўрган кўйлагини кийиб чиқди.

— Биз санъаткорлар шунга ўрганиб қолганмиз, пардоз-андозсиз одамларга кўрина олмаймиз. Ахир, ҳар ҳолда аёлмизку...

Кейин бирдан кайфияти тушиб кетди: «Саҳнадек тахтимдан жудо бўлдим, ноёб овозимдан бенасибман. Боз устига яқин дардкашим, ҳамроҳим — Яшин акангиз хаста бўлиб қолди. Кўрингки, қаноти қайрилган қушдек, домга илинган оҳудек ҳис этаман ўзимни».

Қулоғимга Ҳалима опанинг «Сайёра» қўшиғи эшитилгандай бўлади:

«Сайдинг қўябер сайёд
сайёра экан мендек,
Ол домини бўйнидин бечора
экан мендек...».

Ҳали ҳам санъат ишқи билан, эл-юртга муҳаббат билан яшайди бу аёл.

Мен эса унга ҳайрат билан боқаман. Илойим Яшин ака тузалиб қолсин, ҳар икковининг ҳам умри узоқ бўлсин!

Мақсуд ҚОРИЕВ.

• *Хотира*

ГЎЗАЛ ВА ПУРМАЪНО УМР ЭГАСИ

Ҳаётдан кўз юмиб кетганларни хотирлаш савоб. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган геолог, атоқли олим, профессор Наримон Ҳожибоев эслашга арзигулик инсон эди. Афсуски бевақт ўлим 53 баҳорни қаршилаб турган бир пайтда уни орамиздан олиб кетди.

У Тошкент политехника институти (ҳозирги Тошкент Давлат техника университети)ни тугатгандан сўнг ЎзФА геология институтида ишлай бошлади. Ўз касбига меҳр-муҳаббат, фидойилик, юксак масъулият билан ёндошди. Изланишлари зое кетмади. Республика геология тармоғида муҳим йўналишлардан бўлган гидрогеология ва инженерлик геологияси соҳалари бўйича олиб борган самарали илмий ва амалий фаолиятининг маҳсули сифатида номзодлик диссертациясини муваффақиятли ҳимоя қилди. Олимнинг илмий ишларида суғориш, ерларни ўзлаштириш ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш муаммоларининг ижобий ечимлари асосланган ҳолда республика ҳудудларини гидрогеологик нуқтаи назардан районлаштириш харитасини тузиш тамойиллари ишлаб чиқилди ва амалга оширилди. Мирзачўл гидрогеология станциясига, гидрогеология трестига ва тармоқ гидрогеология ва инженерлик геологияси илмий-тадқиқот институтига (Гидроингео) раҳбарлик қилиш билан бирга халқ хўжалиги учун муҳим бўлган долзарб муаммоларни ўрганишга қаратилган илмий лабораторияларга асос солиб, тадқиқотлар ва йўналишлар кўламини кенгайтирди.

Бевосита унинг раҳбарлигида чучук ер ости сувларини қидириб топиш, уларнинг ресурслари ва шаклланишини асослаш, режими ва балансини ўрганиш, заҳираларини ҳисоблаш, барча турдаги ер ости конларини (шифобахш, чучук, минерал, саноат ва иссиқ ер ости сувлари) ифлосланишидан ҳимоялаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳамда халқ хўжалиги ва саноат учун муҳим гидроминерал хомашё бўлмиш ер ости сувлари таркибидаги нодир металларни ажратиб олиш ва қайта ишлаш технологияларини яратиш бўйича чуқур, самарали тадқиқотлар олиб борилди. Истиқболли технологиялар яратилди. Гарчи олимга бугунги дориломон кунларга етиб келиш ва

Замини — зар, суви — гавҳар Ватаним маним

Истиқлолинг муборак Ўзбекистоним маним

дея қутлаш насиб этмаган бўлса-да, у ҳамиша биз билан. Зеро у «Ўзбекгидрогеология» давлат корхонасининг асосчиларидан бўлиб, корхона ташкил қилинган кундан бошлаб то умрининг охиригача бош директор лавозимида ишлади. Наримон ака нафақат юртимизда, балки собиқ иттифоқ ва чет эл давлатларида ҳам ҳурмат-эътибор қозонган, Эрон, Хитой, Ҳиндистон, Польша ва Австрияда ўтказилган халқаро анжуманларда Ўзбекистон гидрогеология хизматининг етук намояндаларидан бири сифатида қатнашган. Шу кунларда таваллудининг 70 йиллиги арафасида гидрогеология жараёнларига бағишланган мавзуда «Ўзбекгидрогеология» корхонасида халқаро анжуманнинг ўтказилиши ва унга МДҲ давлатлари ҳамда Олмония, Англия, Туркиядан етук заминшунос олимларнинг таклиф этилиши бежиз эмас.

Олимнинг камтарона меҳнатлари «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган геолог» фахрий унвони, қатор орденлар ва медаллар билан тақдирланган. Энг муҳими, қалбимизда илиқ хотира қолдирган.

Р. НИЁЗОВ,
геология ва минералогия фанлари номзоди.
Ғ. ҲАМИДОВ,
техника фанлари номзоди.

ҚАДИМИЙ КАРВОНСАРОЙ

Кўҳна Зоминнинг Пишағар ва Ғўлба қишлоқлари оралиғида сақланиш жиҳатдан энг ноёб, Марказий Осиёдаги энг йирик карвонсарой топилди.

Самарқанд археология институти илмий ходими А. Грицин раҳбарлигида маҳаллий қадимшунослар карвонсарой пештоқини қазиб очишга мушарраф бўлдилар. Бу ердан қорахонийлар даврига мансуб, яъни XI асрга оид учта танга топилди.

Буюк соҳибқирон Амир Темур ҳам ҳар гал зафар туғини кўтариб Жиззах тупроғидан ўтарқан, бу гўшада бекорга ҳордиқ чиқармас экан.

Ҳ. НАБИРАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• *Олий суд нашри*

«ҚОНУН НОМИ БИЛАН»

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг «Қонун номи билан» ахборотномасининг шу йил 1—2 сонлари нашрдан чиқди.

Унинг саҳифаларида республика Олий суди пленуми тўғрисидаги ахбороти, гиёҳвандлик воситалари ёки психотроп моддалар билан қонунга хилоф равишда муомала қилишга оид жиноят ишларини кўриш бўйича суд фаолиятини такомиллаштириш, янги қонунларни тўғри қўллашни таъминлаш мақсадида Республика Олий суди навбатдаги пленумида қабул қилган қарорлари билан танишасиз.

Ахборотноманинг «Тадқиқот ва таклифлар» рукни остида республика илмий-тадқиқот криминалистика марказининг лаборатория мудири, кимё фанлари номзоди Т. Исломовнинг «Зиммамиздаги улкан масъулият» мақоласи ўрин олган. Унда муаллиф наркобизнеснинг олдини олиш, гиёҳвандлик ўсимликларини экиш, сотиш ва истеъмол қилиш каби қонунга хилоф равишда жиноий ҳаракатлар содир этувчи шахсларга қарши курашда криминалист-экспертларнинг олдидаги муҳим вазифалар ҳақида тўхталиб, ўз мулоҳазалари билан ўртоқлашади.

«Қориев кўп вақт мобайнида С. исмли аёл билан никоҳсиз яшаб келган. 1993 йилда С. унга ҳомиладор бўлиб қолганлигини айтади. Қориев аёлга аборт қилдириб ташлашни маслаҳат беради. Аммо С. унга рад жавобини беради. Шундан сўнг Қориев С.ни уради ва соғлигининг бузилишига сабаб бўлган енгил тан жароҳати етказади». Суд ҳайъати ушбу жиноятни Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодекси бўйича қандай квалификация қилади? Сиз мазкур саволга ахборотноманинг 38-бетидаги «Ҳомиладорлиги айбдорга аён бўлган аёлга нисбатан жиноят қилиш» мақоласини ўқиб жавоб топасиз. Мабодо, судда кўрилаётган фуқароларнинг низоли ишлари бўйича маълумотлар олишни хоҳласангиз, Республика Олий суди раисининг ўринбосари А. Ишметовнинг «Фуқаролик суд ишларини юргизишда холислик ва қонунийликни таъминлашда махсус билимлар роли» мақоласини мутолаа қилишингиз мумкин.

Хуллас, Ўзбекистон Республикаси Олий судининг «Қонун номи билан» ахборотномаси ҳуқуқий билимларингизни оширишда сизга ҳамиша ҳамроҳ бўлиб қолади, деб умид қиламиз.

Файзулло БОБО ДЎСТ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СОЛИҚ НАЗОРАТИ БИЛАН ЎЙНАШМАНГ

Текширишлар натижасида Бухоро вилоятдаги 200 та корхона ва ташкилотда солиқларнинг қонун-қоидалари қўпол равишда бузилаётганлиги маълум бўлди.

Хусусан, Ромитан туманидаги Газли қурилиш монтаж бошқармасида (раҳбари К. Ғофуров) бу борада «рекорд» натижасига эришилаётганлиги аниқланди. Ким қилмагай, ким топмагай, деганларидай, жарима билан жами 376,5 минг сўм маблағ давлат бюджети фойдасига ҳисобланди.

Бухоро туманидаги «Янги турмуш» жамоаси хўжалигида (бошқарув раиси Б. Йўлдошев) ҳам солиқ қонунчилигига риоя этилмаётган экан. Улардан жарима билан бирга 198,8 минг сўм давлат бюджетига ундирилди. Шуни унутмайликки, ҳамма замонларда ҳам солиқ тўлаб келинган. Демак, унга хиёнат қилиш жиноят билан баробардир.

Маннон ОТАБОЙ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«БИ-БИ-СИ» ГИЁҲВАНДЛИККА ҚАРШИ ФИЛЬМ ЯРАТАДИ

Ўзбекистон Республикаси гиёҳвандликка қарши кураш бўйича олиб бораётган ишлар хусусида телефильм яратаётган жаҳоннинг машҳур «БИ-БИ-СИ» телекомпаниясининг бир гуруҳ ижодий ходимлари Андижонда бўлишди.

Гуруҳ таркибида «Ассигмент» дастурининг профессори Жизель Портинье, мухбир Ханиф Шерзод, телетасвирчилари — Ходсон Эдвард, Жунональ Питер Эвелинлар ҳам бор эди. Улар Ўзбекистоннинг Андижон, Қирғизистоннинг Ўш вилоят чегарасидаги «Дўстлик» божхона постининг гиёҳвандликка қарши олиб бораётган ишлари билан яқиндан танишдилар.

Шундан сўнг, Буюк британиялик журналистлар гуруҳи вилоят ҳокимлигининг ички ишлар бошқармасига ташриф буюрди. Улар вилоят ички ишлар органлари ходимларининг гиёҳвандликка ва гиёҳванд моддалар бизнесига қарши кураши жараёни акс эттирилган видеофильмларни томоша қилишди.

Ўктам ДЎСТЁР.

"ЎЗБЕКМАЗСЕРВИС" ҚК

МАЗ автомобилларига эҳтиёт қисмлар сотиб олишни таклиф қилади.

ШУ ЖУМЛАДАН:
*** плунжер жуфтлари;
*** ТНВД насослари;
*** олд ойналар /суперМАЗлар учун/;
*** МАЗ-8926 прицеплари.

СОТИЛАДИ:
*** ЯМЗ-238 ва ЯМЗ-236 двигателлари;
*** 320 х 508, 260 х 508, 205 х 70 R 14, 175 х 70 R 14 шиналари.

Шунингдек, ГАЗ-24 ва ГАЗ-53 учун тирсакли валлар, комбайнлар учун клин қайишлар, турбонаддувлар, ПА-1.01, ПА-4, ПА-6Т ўт ўчиргичлари, почта қутилари сотилади.

Манзил:
Тошкент ш., 8-Март кўчаси, 57-уй.
Тел.: 91-68-94. Факс: 91-64-06.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик фанлар Академияси раёсати Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрификациялаш илмий тадқиқот институти директори, академик Абдумуталиб Хожиевга отаси
Хожи ТОЖИЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди жамоаси Олий суд судьяси Кўчқор Тоғаевга волидаи муҳтарамалари
НАВВАТХОН аянинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Ташқи ишлар вазирлиги ҳузуридаги «Жаҳон» ахборот агентлиги ходимлари ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Владимир Имомович Норовга волидаи муҳтарамаси
МУБИЯ аянинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Республика Сув қурилиш махсус монтаж тресті ишлаб-чиқариш технологик бутлаш бошқармасининг бошлиғи Б. Раҳимовга онаси
Саодат НАЗИРОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради

«Ўзсаноатхўжаликқурилиш» давлат корпорацияси жамоаси «Жиззахқурилиш» ҳиссадорлик жамияти раиси Қурдош Шодиевга онаси
Хурсаной ШОДИЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради

АЖОЙИБ ОЛАМ **SAMSUNG** CD+OK

НОЁБ ВА РАНГ-БАРАНГ!

CD+OK тизими - дидингизга мос қўшиқлар.
CD+OK тизими - компакт-дисклардан фойдаланишга асосланган дунёда биринчи караоке тизими. Бу тизим SAMSUNG Electronics фирмаси томонидан ишлаб чиқилган.
CD+OK тизимида CD+ROM компакт-дискларнинг энг янги технологиялари қўлланилади. Битта дискда энг оммавий бўлган 800 та русча ва 277 та инглизча қўшиқ бўлиб, уларга турли-туман рангларда товланувчи тасвирлар илова қилинган.

Фирма дўконлари:

Кало Холдинг Корпорэйшн	Тошкент, "Бешёғоч" бозори, 2-дўкон	7(3712) 45-52-69
Кало Холдинг Корпорэйшн	Тошкент, "Олой" бозори	7(3712) 45-80-41
Кало Холдинг Корпорэйшн	Тошкент, "Чорсу" савдо маркази	7(3712) 45-52-69
Кало Холдинг Корпорэйшн	Тошкент, Хўжаев кўчаси	7(3712) 45-52-69
Кафолат-Файз	Тошкент, "Чорсу" бозори, Эскижўва кўч.	7(3712) 42-29-89
ТОУ Ко., ЛТД	Тошкент, Амир Темур кўчаси, 110	7(3712) 34-02-58
ТОУ Ко., ЛТД	Тошкент, "Чилонзор" савдо маркази	7(3712) 35-09-86
СТАЛИК	Фарғона, Аль-Фарғона кўч., 20	7(3712) 24-49-18

SAMSUNG Electronics компанияси Ўрта Осиё ва Қозоғистон бўйича дилерларни таклиф этади. Алматидаги омборидан бевосита етказиб берилади.
Самсунг Электроник Ко.
Алмати офиси, Алмати, Абилайхон, 81.

SAMSUNG ELECTRONICS

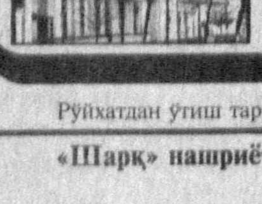

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Мерос ва қадриятлар 36-29-89;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳарририят 33-10-28.
Эълонлар 36-09-25, Вахтёр-33-10-60

· МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Худоёров.
Навбатчи — У. Ҳайдаволов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0444 31671 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 **Босишга топшириш вақти—21.00** **Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.**

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. **Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.** **Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.** **Босишга топширилди —21.05** 1 2 3 4 5 6